

Memo raad

Memo

Aan	: Gemeenteraad
Van	: Burgemeester Korteland
Datum	: 29 september 2022
Onderwerp	: Memo crisis-noodopvanglocatie in Meppel

Geachte leden van de raad,

De vluchtelingen crisis in Nederland heeft deze zomer ongekende vormen aangenomen. Het asielzoekerscentrum in Ter Apel kan de stroom mensen die ons land binnenkomt niet meer aan. Honderden mensen hebben buiten moeten slapen, de omstandigheden zijn soms mensonterend en Artsen zonder Grenzen heeft voor het eerst in de geschiedenis op Nederlands grondgebied geopereerd. Hoewel de meeste acute nood voorlopig voorbij leek, blijft het elke nacht de vraag of mensen een dak boven hun hoofd hebben. Daarbij blijft de komende maanden de vraag naar opvangplekken toenemen. De vraag om mee te doen in een oplossing, heeft ook de gemeente Meppel bereikt.

Voordat ik deze vraag, tezamen met gevonden oplossing met u deel, wil ik u eerst meenemen in de verschillende opvangvormen die we in Nederland kennen en waar als gemeente Meppel aan bijdragen.

We kennen momenteel vijf verschillende soorten opvang voor asielzoekers en vluchtelingen. Het gaat de volgende soorten opvang:

1. Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
2. Huisvesting statushouders
3. Noodopvang asielzoekers
4. Asielzoekerscentrum
5. Crisis-noodopvang asielzoekers

Het is 'onmenselijk' om het over normen en doelen te hebben als het gaat om het opvangen van mensen in nood. Maar ik ga er toch bij vermelden wat de landelijke of provinciale norm is, zodat u de bijdrage die Meppel levert in perspectief kunt plaatsen.

1. Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

Vluchtelingen uit Oekraïne worden vanaf 4 april 2022 opgevangen in het voormalig Isala ziekenhuis en voormalig verpleeghuis Reggersoord. Deze opvang valt volledig onder de regie van de gemeente Meppel.

Hiervoor is een aparte organisatie in het leven geroepen waarbij de locatiemanager samen met een 20-tal (deels parttime) medewerkers de opvang verzorgt. Het werk wat ons personeel daar doet, is een aparte tak van sport. Dus, niet alleen een arm over de schouder, maar óók vertellen wat wel en niet kan in onze samenleving. Dat vraagt om een specifieke aanpak die wat on-Nederlands is. We weten uit inmiddels uit ervaring dat dit werkt. Dit beeld is in lijn met hetgeen we uit de regio vernemen.

De uitvoering van de opvang wordt aangestuurd door de Algemeen Commandant Bevolkingszorg, wat betekent dat de opvang aangestuurd wordt vanuit de crisisorganisatie zoals we die in Meppel kennen.

De ziekenhuislocatie is beschikbaar tot en met het einde van dit jaar. Voor de locatie Reggersoord is dit ook het geval, daar is in het contract een optie opgenomen om het contract met een jaar te verlengen. De komende weken wordt het gesprek met Isala gevoerd om te kijken wat voor beide locaties mogelijk is.

De norm voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is 210. In de opvanglocatie zoals we die nu kennen is het aantal beschikbare bedden 313, waarbij er een bezettingsgraad in van 98% is.

Goed om daarbij te vermelden is het volgende: onlangs is bekend geworden dat Nederland nog eens 17.000 extra bedden beschikbaar stelt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. In Drenthe houden we rekening met nog eens 700 extra plekken die op termijn gerealiseerd moeten worden.

2. Huisvesting statushouders

Asielzoekers worden statushouders (of vergunninghouders) genoemd zodra ze een verblijfsvergunning krijgen. Ze gaan dan deel uitmaken van de Nederlandse samenleving. Het COA koppelt deze vergunninghouders aan gemeenten. Gemeenten moeten statushouders passende woonruimte aanbieden. De portefeuillehouder wonen is belast met de uitvoering hiervan.

Samen met de wooncorporaties Woonconcept en Actium slagen we er in Meppel in om binnen de gestelde normen statushouders te huisvesten. De normen voor statushouders worden per half jaar vastgesteld en wijzigen tussendoor door versnelde/extra taakstellingen. Voor de meest recente cijfers geldt dat Meppel volgens de norm 60 statushouders moet huisvesten. Op dit moment huisvesten we 87 statushouders. Daarmee lopen we voor op de gestelde norm, wat betekent dat we de taakstelling voor volgend jaar al deels ingevuld hebben. Deze taakstelling zal in 2023 fors verhoogd worden, de verwachting is ongeveer een verdubbeling in vergelijking met 2022.

3. Noodopvang asielzoekers

Dit betreft de opvang van asielzoekers die nog geen asiel gekregen hebben, of wachten op definitieve huisvesting. De opvang die we kennen op de boot aan de Paradijsweg is noodopvang. Aan de Paradijsweg in Meppel worden 98 asielzoekers opgevangen door het COA. De gemeente heeft de vergunning verleend voor de ligplaats. Het COA verzorgt de exploitatie van de boot. De einddatum van de verlenging deze opvang staat op 31 december 2022. Voor deze vorm van opvang zijn geen landelijke of regionale normen afgesproken.

4. Asielzoekerscentrum

Een asielzoekerscentrum is een opvangcentrum voor asielzoekers die tijdelijk in Nederland verblijven tot over hun asielaanvraag is beslist. In Meppel kennen we geen opvanglocatie die officieel aangemerkt is als AZC. Op de opvanglocatie aan de Paradijsweg worden wel mensen met deze status opgevangen. Voor deze vorm van opvang zijn geen normen vastgesteld.

Goed om te melden is, dat de verwachting bestaat dat er vanuit uit Rijk wetgeving komt die de vrijblijvendheid bij gemeenten weg haalt om mee te doen aan opvang voor mensen in nood.

5. Crisis-noodopvang asielzoekers

De laatste van de vijf: crisis-noodopvang voor asielzoekers. Hier kom ik terug op hetgeen waar deze memo mee startte de problematiek in en rondom Ter Apel.

De veiligheidsregio's hebben de opdracht gekregen om ieder 450 vluchtelingen te huisvesten voor de periode vanaf 1 oktober tot en met 31 december 2022. In Drenthe is afgesproken dat elke gemeente een bijdrage gaat leveren aan deze opgave. Het is aan gemeenten om de locatie te gaan beheren en exploiteren. De kosten die we hiervoor maken, worden vergoed door het COA.

Hier passen een vorm van bevolkingszorg toe die we óók zouden toepassen als er Meppelers in nood zijn bij een ramp. Ik maak in deze opdracht als bevoegd gezag geen enkel onderscheid of deze mensen uit Meppel komen, of uit andere delen van de wereld. Mensen, zijn mensen.

Inmiddels hebben we een boot tot onze beschikking voor de huisvesting van maximaal 110 vluchtelingen. Deze boot meert aan in het Meppeler Diep ter hoogte van de Handelsweg. Op een aantal technisch op te lossen problemen na, is deze locatie geschikt voor het aanmeren van de boot. Het streven is om de locatie zo spoedig mogelijk maar uiterlijk vanaf begin november in te kunnen zetten.

In tegenstelling tot de noodopvang aan de Paradijsweg, leg ik bij deze vorm van opvang geen politieke vraag bij u neer. Het gaat hier duidelijk om een andere vorm van opvang. Ik refereerde er zojuist al aan, het bevoegd gezag in deze is de burgemeester.

Omwonenden en bedrijven in de buurt zijn vanmiddag per brief geïnformeerd over dit voornemen. In de weken hierna vindt voor deze groep mensen een informatiebijeenkomst plaats waar men in de gelegenheid wordt gesteld om vragen te stellen over de opvang op deze locatie.

Ik heb er alle vertrouwen dat we ook deze groep mensen een gastvrij en warm welkom zullen bieden in Meppel. Ik vertrouw erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

R.T.A. Korteland